

ПОЛІТИКА РЕФІНАНСУВАННЯ НБУ ТА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ

студентка гр. Ф-91 Савельєва Г. С.

Політика рефінансування є важливим інструментом грошово-кредитної політики, оскільки забезпечує стабільність та підтримку тимчасової ліквідності банку, який її потребує. Надання кредитів рефінансування здійснює Національний банк України.

В Україні окрім традиційних завдань грошово-кредитного регулювання рефінансування також дозволяє забезпечити:

1) стабільність банківської системи, її здатність витримати пікові навантаження, зокрема після припинення дії досить радикальних заходів регулювання у вигляді мораторію на дострокове повернення депозитів;

2) стримування процесів перетікання грошових коштів на валютний ринок, що у свою чергу забезпечує прогнозованість і передбачуваність обмінного курсу;

3) відновлення кредитування економіки.

Все це у сукупності зменшує ризики для банківської системи, а також ризики її розбалансування.

Удосконалення й подальший розвиток політики рефінансування може відбуватися через поліпшення механізму кредитування комерційних банків під заставу цінних паперів, операцій РЕПО, а також проведення операцій із державними цінними паперами на відкритому ринку.

Для оцінки політики рефінансування як правило використовують такі показники як:

1) прогнозований рівень інфляції;

2) розмір дефіциту державного бюджету та джерела його покриття;

3) платіжний і торговельний баланс;

4) обсяг валового національного продукту.

Основною метою рефінансування є регулювання ліквідності банків на виконання Національним банком функції кредитора останньої інстанції. Для цього Національний банк використовує такі кредити рефінансування:

1) постійно діюча лінія рефінансування для надання банкам кредитів овернайт;

2) кредити рефінансування строком до 90 днів.

За потреби підтримки ліквідності банків на більш тривалий строк Національний банк України може прийняти рішення щодо здійснення рефінансування шляхом проведення тендерів строком до 360 днів.

Результатом політики рефінансування повинна бути стабільна банківська система, з нормальним рівнем ліквідності, основною функцією якої в економіці є кредитування реального сектору. Якщо проаналізувати саме цей аспект функціонування банківської системи – динаміку обсягів

кредитування за 2011 і 2012 роки, то маємо ситуацію, яку можна характеризувати як нестабільну. У 2011 році приріст обсягів кредитування банками реального сектору становив 14,9%, а за 7 місяців 2012 року – лише 1,6 %. Така нестабільність пов'язана насамперед із наявністю значних зовнішніх ризиків та невизначеністю щодо подальшого розвитку ситуації на ринках. Однією з причин, що стримувала кредитну активність банків, було спрямування ними значної частини вільних ресурсів на підтримку Уряду через купівлю державних цінних паперів. Ураховуючи стабільну цінову ситуацію в країні, Національний банк України в 2012 році вжив комплекс заходів, спрямованих на підтримку процесів економічного зростання шляхом стимулювання кредитної діяльності банків.

Отже, якщо ми подивимось на ситуацію, яка склалася у попередні роки, то можна зрозуміти, що потрібно розвиватися і надалі, так як недоліків вистачає і є куди розвиватись. Для того, щоб політика рефінансування вважалася ефективною потрібно нарощування кредитування підприємств реального сектора. Проте вирішення цього завдання має бути комплексним: потрібно покращувати політику обмінного курсу, встановити контроль за використанням комерційними банками ресурсів, отриманих від НБУ тощо. Відповідні дані мають бути публічними..

Науковий керівник: доц. Скляр І. Д.

1. Денисенко М. Г. Гроші та кредит у банківській справі : Навчальний посібник – К. : Алеута, 2004.- 478 с.
2. Монетарний огляд за 2011 рік // Генеральний департамент грошово-кредитної політики. Київ, 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>
3. Монетарний огляд за III квартал 2012 року// Генеральний департамент грошово-кредитної політики. Київ, 2012 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 306-307.